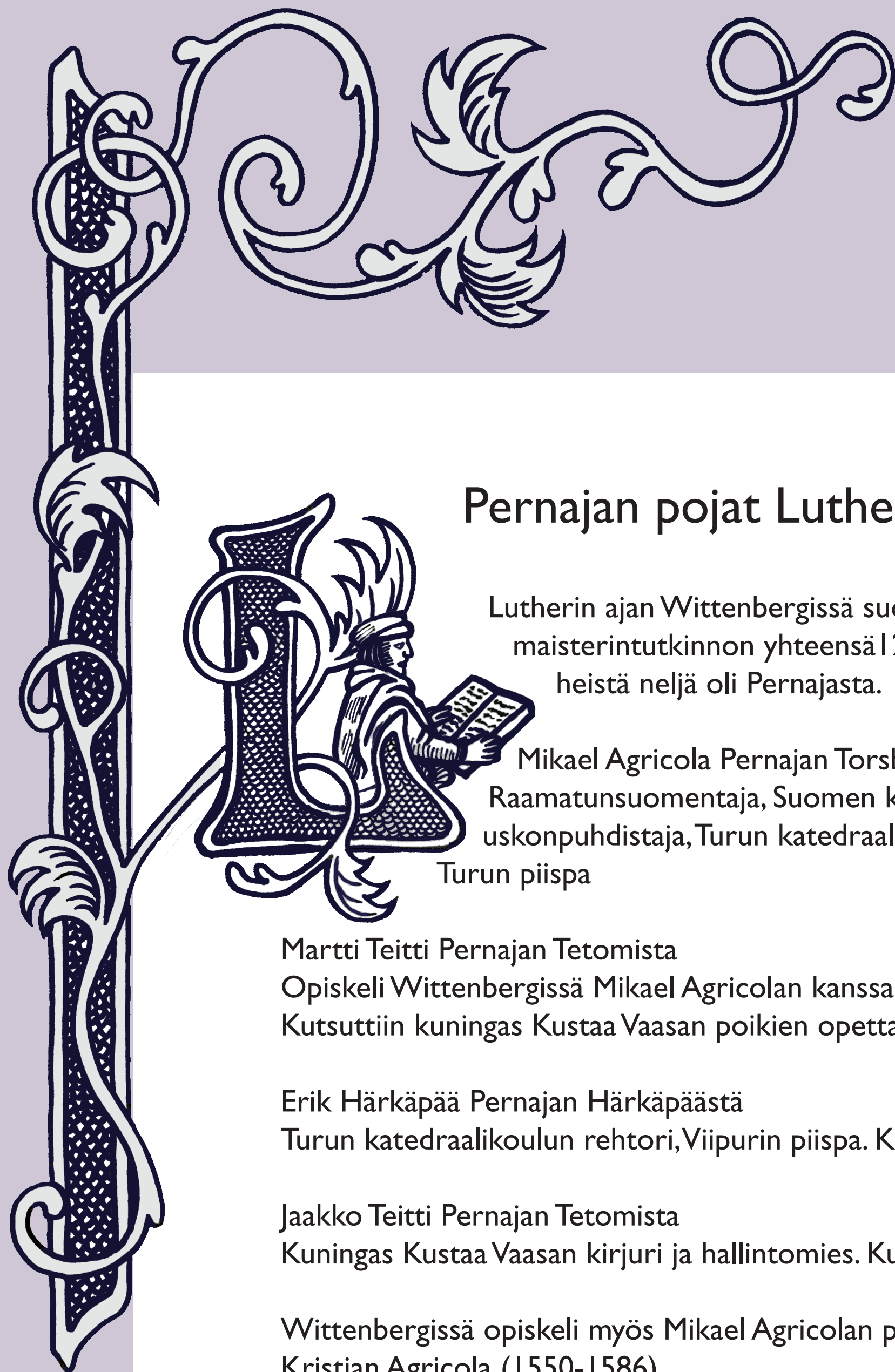

“Tosin nuorukainen/ mutta oppineisuudeltaan/
älykkyydeltään ja tavoiltaan erinomainen; hänestä
saattaisi olla suurta hyötyä Ruotsin valtakunnassa
ja suositan häntä koeteltuna miehenä”.
(Luther suosituskirjeessään kuningas
Kustaa Vaasalle 1539)

Pernajan pojat Lutherin opissa

Lutherin ajan Wittenbergissä suoritti
maisterintutkinnon yhteensä 12 suomalaista,
heistä neljä oli Pernajasta.

Mikael Agricola Pernajan Torsbystä n. 1510 - 1557
Raamatunsuomentaja, Suomen kirjakielen isä,
uskonpuhdistaja, Turun katedraalikoulun rehtori ja
Turun piispa

Martti Teitti Pernajan Tetomista
Opiskeli Wittenbergissä Mikael Agricolan kanssa.
Kutsuttiin kuningas Kustaa Vaasan poikien opettajaksi. Kuoli 1544

Erik Härkäpää Pernajan Härkäpäästä
Turun katedraalikoulun rehtori, Viipurin piispa. Kuoli 1578

Jaakko Teitti Pernajan Tetomista
Kuningas Kustaa Vaasan kirjuri ja hallintomies. Kuoli 1588

Wittenbergissä opiskeli myös Mikael Agricolan poika
Kristian Agricola (1550-1586).
Turun katedraalikoulun rehtori, nimitettiin Tallinnan ja Haapsalun
piispaksi v. 1583.

Sacrista Laurentius Canuti Pernajan Sarvilahdesta
Piti Suomen ensimmäisen kansankielisen messun ruotsiksi Turun
tuomiokirkossa vuonna 1536.

*Michael Agricola de Villand
Süetie
Martínus Tetius de Villand
Süetie*

Pernåpojkar i Luthers lära

Under Luthers tid avlade sammanlagt tolv
finnar magisterexamen vid Wittenberg
universitet, av dessa tolv var fyra från
Pernå.

Mikael Agricola från Thorsby i
Pernå, ca 1510-1557
Bibelöversättare, finska
skriftspråkets fader, reformator,
rektor för Åbo katedralskola
och biskop i Åbo

Martin Teitt från Tetom i Pernå
Studerade i Wittenberg tillsammans med
Mikael Agricola. Blev lärare åt kung
Gustav Vasas söner. Dog 1544.

Erik Härkäpää från Härpe i Pernå
Rektor för katedralskolan i Åbo, biskop i
Viborg. Dog 1578.

Jakob Teitt från Tetom i Pernå
Skrivare och administratör hos kung
Gustav Vasa. Dog 1588.

Även Mikael Agricolan son Kristian Agricola
(1550-1586) studerade i Wittenberg.
Rektor för katedralskolan i Åbo, utsågs år
1583 till biskop i Reval och Haapsalu.

Sacrista Laurentius Canuti från
Sarvlax i Pernå
Höll den första folkspråkiga mässan på
svenska i Åbo domkyrka år 1536.

1. Viipuri noin 1520
Viipurin triviaali- eli
latinakoulussa opetettiin
latinan kielioppia,
esitystaitoa, ajatteluoppia ja
musiikkia. Latina oli Suomen
ensimmäinen kirjakieli.

2. Turku noin 1528
Turun katedraalikoulu
Agricola arvosti koulumestarin
työtä Turun katedraalikoulussa,
mutta piti sitä vaikeana. Hän
kirjoitti v. 1543:
”On perin hankala tehtävä ohjata
poikia, noita kurittomia elukoita
johonkin hyvään ja varmaan
tulokseen kasvatuksen tietä.”

3. Wittenberg 1536

3
Wittenberg

1. Viborg ca 1520
I trivial- el. latinskolan i Viborg
undervisade man i latinsk
grammatik, framställningskonst,
tankelära och musik. Latin var
Finlands första skriftspråk.

2. Åbo ca 1528
Åbo katedralskola
Agricola uppskattade skolmästarens
arbete vid Åbo katedralskola, men
ansåg det vara svårt. Han skrev år
1543:
”Det är en sannerligen svår uppgift
att handleda gossar, dessa otuktade
yngel, till något gott och säkert mål
på uppfostrans väg.”

Koulunkäyntiä 1500-luvulla
Skolgång på 1500-talet
Classroom in the 16th century

Wittenberg

Pernajan kk sijaitsee Suuren
Rantatie eli Kuninkaantien
varrella.

Pernå kyrkoby ligger vid Stora
Strandvägen m.a.o. Kungsvägen.

Pernaja Village is situated by The
King's Road.

The boys from Pernaja as Luther's students

In Luther's days altogether 12 Finns got the Master's
degree in Wittenberg. Four of them were from
Pernaja.

Michael Agricola from Thorsby, Pernaja, around
1510 – 1557
A translator of the Bible in the Finnish language, the
founder of written Finnish, a reformer, the rector of
Turku Cathedral School and the Bishop of Turku.

Martti Teitti from Tetom, Pernaja
He studied in Wittenberg with Agricola. He was
called to teach the sons of Gustav Vasa. Died in
1544.

Erik Härkäpää from Härpe, Pernaja
The rector of Turku Cathedral School, the Bishop of
Viipuri. Died in 1578.

Jaakko Teitti from Tetom, Pernaja
A scribe of the King Gustav Vasa and an
administrative official. Died in 1588.

Also Michael Agricola's son Kristian Agricola (1550-
1586) studied in Wittenberg. He was the rector of
Turku Cathedral School. He was consecrated the
bishop of Tallinn and Haapsalu in 1583.

Sacrista Laurentius Canuti from Sarvilahti, Pernaja
He gave the first Mass in the people's own language,
Swedish, in Turku Cathedral in 1536.

On the map:
1. Vyborg around 1520 Pupils studied the Latin
grammar, Rhetorics, Philosophy and Music. Latin
was the first literary language in Finland.

2. Turku around 1528 Turku Cathedral School.
Agricola appreciated the work of a schoolmaster at
the Turku Cathedral School, but he thought it was
difficult. He wrote in 1543:
”It is quite a challenging job to instruct the boys,
those untamed animals, and reach a good and
guaranteed result by the means of education.”

3. Wittenberg 1536